

Sähköistämistuen infowebinaari I

TEAMS 2.6.2022. klo. 13.00-14.30

Järjestäjinä: Työ- ja elinkeinoministeriö sekä Energiavirasto

Ohjelma

Avaus Työ- ja elinkeinoministeriö (teollisuusneuvos Juhani Tirkkonen)

Hallituksen esitys laiksi energiantensiivisen teollisuuden sähköistämistuesta (teollisuusneuvos Juhani Tirkkonen)

Ehdotus valtioneuvoston asetukseksi energiantensiivisen teollisuuden sähköistämistuesta (erityisasiantuntija Eriika Melkas)

Energiavirasto sähköistämistuen toimeenpanijana (asiantuntija Tiia Jyräsalo)

- tiimin esittäytyminen**
- hakemiseen liittyvät aikataulut ja hakemisen tapa, todennus, etenemisen seuraavat askeleet ja myöhempi ohjeistus**

Kysymyksiä, vastauksia ja keskustelua

Hallituksen esitys laiksi energiaintensiivisen teollisuuden sähköistämistuesta

INFO 2.6.2022
Juhani Tirkkonen, TEM

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Sisältö

- **Sähköistämistuen tavoite ja perusta**
- **Tukeen oikeutetut toimialat**
- **Tuen myöntämisen edellytykset**
- **Tuen määrän laskenta**
- **Tuen hakeminen**
- **Tuen käyttö**
 - Kehittämistoimen hyväksyttävät kustannukset
 - Tuenkäyttösuunnitelma
- **Tuen käytön raportointi**

Sähköistämistuen tavoite ja juridinen perusta

- **Uusi tukijärjestelmä, jota voi hakea ensimmäisen kerran syksyllä 2022 ja viimeisen kerran vuonna 2026**
- **Tuen tavoitteena on**
 1. estää hiilivuodon riskiä eli tuotannon siirtämistä EU:n ulkopuolelle
 2. ohjata toiminnanharjoittajia kehittämään tuotantoaan hiilineutraalimmaksi
 - Tuesta vähintään puolet tulee käyttää hiilineutraaliutta edistäviin kehittämistoimiin
- **Tukijärjestelmä perustuu**
 - komission valtioneuvoston päätöksiin tietyistä päästökauppajärjestelmään liittyvistä valtioneuvoston päätöksistä vuoden 2021 jälkeen 2020/C 317/04 ja kevään 2021 puoliväliriihessä Marinin hallituksen sopimasta kansallisesta tuen käytön vaatimuksesta
 - Lakiin energiantensiivisen teollisuuden sähköistämistuesta (eduskuntakäsittelyssä) ja valtioneuvoston asetukseen (ollut lausuntokierroksella)
- **Tukijärjestelmä edellyttää komission hyväksyntää (notifiointi)**
 - vuoropuhelu käynnissä ja komissio on jo hyväksynyt joidenkin maiden järjestelmiä

Tukeen oikeutetut toimialat valtiontukisäännön perusteella

- Sähköistämistukeen oikeutettuja toiminnanharjoittajia hieman **yli 30** ja laitoksia n. 70
- Toimialoista keskeisimpiä ovat metsä-, metalli-, ja kemianteollisuuden alat

NACE -koodi	Toimialan nimi
14.11	Nahkavaatteiden valmistus
24.42	Alumiinin valmistus
20.13	Muiden epäorgaanisten peruskemikaalien valmistus
24.43	Lyijyn, sinkin ja tinan tuotanto
24.10	Raudan, teräksen ja rautaseosten valmistus
17.12	Paperin, kartongin ja pahvin valmistus
17.11	Massan valmistus
19.20	Jalostettujen öljytuotteiden valmistus
24.44	Kuparin tuotanto
24.45	Muiden värimetallien tuotanto
20.16.40.15	Polyetyleeniglykolit ja muut polyeetterialkoholit alkumuodossa
24.51	Raudan valu
23.14.12.10	Lasikuitumatot
23.14.12.30	Lasikuituohutlevyt
20.11.11.50	Vety
20.11.12.90	Epäorgaaniset epämetallien happiyhdisteet

- Toimialalistaus muuttunut hieman aiemmin sovelletusta

Tuen myöntämisen edellytykset

1. Energiatehokkuuskatselmusvelvoite

- Toiminnanharjoittajan tulee olla tehnyt energiatehokkuuslain mukainen energiakatselmointi
 - joko itsenäisenä katselmuksena tai sertifioidun energianhallintajärjestelmän tai ympäristöasioiden hallintajärjestelmän, esim. EU:n ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmän (EMAS), puitteissa

2. Valtiontukisuuntaviivojen vähähiilisyyttä edistävä ehto:

- a) Hallituksen esitykseen sisältyvä: Toiminnanharjoittajan laitosten, joiden tietojen perusteella tukea haetaan, yhteenlasketusta sähkönkulutuksesta vähintään 30 prosenttia tulee olla hiilettömillä lähteillä tuotettua sähköä (tai)
 - **Komission tulkinnan mukaan markkinasähköä ei huomioida, vaan ainoastaan oma tuotanto, alkuperätakuut, PPA:t tai vastaavat sopimukset.**
- b) **Ei varmaa:** Eduskunta pohtii pitäisikö tähän ottaa rinnalle vielä muita vaihtoehtoisia mahdollisuuksia. Näitä ovat päästökaupan ilmaisjakoon perustuvien vertailuarvojen alittuminen ja energiakatselmukseen sidotut toimet

3. Laitoksen on oltava toiminnassa tukea myönnettäessä

4. Yritys ei ole ns. vaikeuksissa oleva yritys

5. (tukea ei myönnetä pakotelistalla olevalle)

Tuen määrän laskenta

Laitoksen tiedot

- Tuki määräytyy toiminnanharjoittajan määräysvallassa olevan, Suomessa sijaitsevan, tukikelpoista tuotetta tuottavan laitoksen tuotanto- ja/tai sähkönkulutustietojen perusteella
- Laskukaava huomioi myös muita parametrejä, jotka ovat EU-laajuisia/kansallisia

Tarkasteluvuodet 2021-2025

- Tuki lasketaan vuosittain hakuvuotta edeltävän kalenterivuoden eli tarkasteluvuoden tietojen perusteella.
- Ensimmäinen tarkasteluvuosi on 2021 ja viimeinen 2025.

Budjettikatto ja tuki-intensiteetti

- Tuen vuosittainen budjettikatto on 150 miljoonaa euroa ja tuki-intensiteetti 25 prosenttia.
- Jos vuosittain haetun tuen kokonaismäärä ylittää 150 miljoonaa euroa, niin Energiavirasto määrittää tuki-intensiteetin siten, että budjettikatto ei ylity.

Tuen määrä perustuu päästökaupan välillisiin kustannuksiin eli päästökaupasta aiheutuvaan sähkön hinnan nousuun. HE, s.11: Valtiontukisuuntaviivoissa määritellyt, esityksessä sovellettavat laskentakaavat kuvaavat laskennallisesti päästökaupasta aiheutuvaa kustannusta kulutetussa sähkössä. Energiavirasto vastaa tuen määrän laskennasta.

Tuen käyttöehto

- **Toiminnanharjoittajan tulee käyttää tuesta vähintään 50 prosenttia kehittämistoimeen**, joilla toiminnanharjoittaja kehittää tuotantoaan hiilineutraalimmaksi Suomessa
- Toimet voivat kohdistua esimerkiksi kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen, energiankäytön tehostamiseen, uusiutuvan energian käytön lisäämiseen ja toiminnan sähköistämiseen
 - Hyväksyttävillä kustannuksilla tarkoitetaan kustannuksia, jotka aiheutuvat toiminnanharjoittajalle kehittämistoimeen liittyvästä investoinnista, hankinnasta, uusiutuvan energian hankinnasta (Edelliset laitoksella), tutkimus- ja kehittämistoiminnasta (Suomessa) tai näiden yhdistelmästä.
- Toiminnanharjoittajalla voi käyttää tuen yhteen tai useampaan kehittämistoimeen
- Tuki tulee kohdistaa kustannuksiin, jotka ovat muodostuneet sähköistämistukilain voimaantulon jälkeen
- Kehittämistoimista syntyviin kustannuksiin, joihin tukea käytetään, ei tule kohdistua valtiontuiksi katsottavia tukia, kuten esimerkiksi energiatukea
- Tuki tulee käyttää kehittämistoimiin viimeistään 31.12.2028

Tuen hakemisesta

- Tukihakemus tulee toimittaa Energiavirastolle tarkasteluvuotta seuraavana vuonna. Tarkasteluvuotta 2021 koskeva tukihakemus on toimitettava 2022.
 - Aikataulu tulee olemaan erittäin tiivis 2022 osalta syksyllä
 - Tämänkin jälkeen tulee varautua vuosittaiseen hakemiseen
- Toiminnanharjoittajan tulee toimittaa tukihakemus Energiaviraston ylläpitämän sähköisen asiointijärjestelmän kautta. (Tarvittaessa tukihakemus voidaan toimittaa myös muutoin kuin sähköisen asiointijärjestelmän kautta.)

Tuenkäyttösuunnitelma

- Tuenkäyttösuunnitelmassa toiminnanharjoittaja kuvailee, miten se suunnittelee käyttävänsä vähintään 50 prosenttia tuesta kehittämistoimeen/iin, joilla se kehittää teollista tuotantoaan hiilineutraalimmaksi
- Toiminnanharjoittaja voi ennakoida tuen määrän kaikilta vuosilta ja tehdä suunnitelman ennakoidun kehittämistoimiin käytettävän tuen määrän perusteella
- Toiminnanharjoittajan tulee tehdä tuenkäyttösuunnitelma, kun tukea on myönnetty ensimmäisen kerran
- Suunnitelma tulee toimittaa Energiavirastolle tuen myöntämisvuotta seuraavan vuoden loppuun mennessä TESSAn (sähköinen asiointijärjestelmä) kautta
- Toiminnanharjoittajalla on oikeus muuttaa tuenkäyttösuunnitelmaa
- Tuenkäyttösuunnitelmaa tulee muuttaa, jos kehittämistoimi muuttuu merkittävästi tai toiminnanharjoittaja lisää suunnitelmaan uuden kehittämistoimen tai korvaa kehittämistoimen toisella kehittämistoimella
- Energiavirasto antaa päätöksen tuenkäyttösuunnitelmasta ja muutetusta tuenkäyttösuunnitelmasta

Tuen käytön raportointi

- Toiminnanharjoittajan on toimitettava Energiavirastolle selvitys tuen käytöstä käyttösuunnitelmassa hyväksytyihin kehittämistoimiin viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2029.

Ehdotus valtioneuvoston asetukseksi energiaintensiivisen teollisuuden sähköistämistuesta

**INFO 2.6.2022
Eriika Melkas**

**Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet**

Asetusehdotuksen sisältö

- 1) Tuen määrän laskeminen
- 2) Hakemuksen toimittaminen
- 3) Tukea haettaessa toimitettavat tiedot
- 4) Tukipäätöksen sisältö
- 5) Tuen käyttösuunnitelma
- 6) Kehittämistoimen hyväksyttävät kustannukset ja niiden kohdistuminen
- 7) Tuensaajan kirjanpitovelvollisuus
- 8) Tuen käytön selvittäminen

HUOM! Työ käynnissä

1 Tuen määrän laskeminen (1 – 3 §)

a) Sovellettaessa sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvoa

- Tuen laskenta kunkin tuotteen osalta erikseen
- Perusteena toteutunut tuotos

b) Sovellettaessa toissijaista sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvoa

- Toteutuneen sähkönkulutuksen perustuttava
 - i. yhteisesti mitatulle sähkönkulutukselle;
 - ii. tuotekohtaisesti mitatulle sähkönkulutukselle; tai
 - iii. laskennalliselle arvolle, joka määritetään tuotteiden, joihin sovelletaan toissijaista sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvoa ja laitoksen muun tuotannon tuotostonnien suhteena.

c) Laitoksen tuottaessa tukeen oikeuttamattomia tuotteita

- Laitos tuottaa sekä tukikelpoisia että tukeen oikeuttamattomia tuotteita
- Maksettava enimmäistuki lasketaan ainoastaan tukikelpoisten tuotteiden osalta

2 Hakemuksen toimittaminen (4 §)

- **Energiavirastolle**
 - Ensisijaisesti sähköisen asiointijärjestelmän kautta
- **Viimeistään 31.3. tarkasteluvuotta seuraavana vuonna**
- **Poikkeus: tarkasteluvuosi 2021 – toimitus viimeistään 30.9.2022**

3 Tukea haettaessa toimitettavat tiedot (5 – 7 §)

- 1) nimi;
- 2) yritys- ja yhteisötunnus;
- 3) yhteystiedot;
- 4) yhteystiedot tuen maksamista varten;
- 5) selvitys tosiasiallisesta edunsaajasta;
- 6) selvitys siitä, onko toiminnanharjoittaja energiatehokkuuslain (1429/2014) 6 §:n 1 kohdan mukaisesti velvollinen tekemään 4 §:n mukaisen yrityksen energiakatselmuksen;
- 7) selvitys
 - a) energiatehokkuuslain 2 luvun mukaisen energiakatselmuksen tekemisestä;
 - b) vapautumisesta energiakatselmuksen tekemisestä energiatehokkuuslain 7 §:n nojalla; tai
 - c) siitä, että toiminnanharjoittaja on vapautettu tiedon toimittamisesta sähköistämistukilain 4 §:n 2 momentin perusteella;
- 8) selvitys yhteenlasketusta, sähköistämistukilain 4 §:ssä tarkoitetun hiilettömän sähkön kulutuksen osuudestaan hakemusvuotta edeltävänä vuonna niiden laitosten osalta, joiden tietojen perusteella tukea haetaan; ja
- 8) selvitys, ettei toiminnanharjoittaja ole sähköistämistukilain 4 §:n 4 momentin mukaisesti vaikeuksissa oleva yritys.

3 Tukea haettaessa toimitettavat tiedot /2

- **Lisäksi sen laitoksen osalta, jonka tietojen perusteella tukea haetaan:**
 - 1) laitoksen nimi**
 - 2) laitoksen sijainti NUTS II-tasolla tai sitä tarkemmalla tasolla;**
 - 3) selvitys toimialoista, joilla laitos toimii;**
 - 4) tarkasteluvuosi, jonka tietojen perusteella tukea haetaan;**
 - 5) selvitys laitoksen toiminnasta; ja**
 - 6) selvitys laitoksen toiminnassa olosta tukea haettaessa.**

3 Tukea haettaessa toimitettavat tiedot /3

- **Tuotteille on käytettävissä sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvo:**
 - selvitys laitoksen sähköistämistukilain 3 §:n mukaisesta toteutuneesta tuotoksesta kunkin tuotteen osalta, jolle tukea haetaan
 - Jos myös komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2019/331 (komission ilmaisjakoasetus) vahvistettu sähkön ja polttoaineen vaihdettavuus, selvitys sähköistämistukilain liitteessä 3 tarkoitetuista laitospöytäselästä suorista kokonaispäästöistä sekä asianmukaisista välillisistä päästöistä
- **Sovellettaessa toissijaista sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvoa**
 - Selvitys laitoksen sähköistämistukilain 3 §:n mukaisesta toteutuneesta sähkönkulutuksesta

4 Tukipäätöksen sisältö (8 §)

- **Tukea saava toiminnanharjoittaja**
- **Laitos, jonka tietojen perusteella tuki laskettu**
- **Tuen määrä ja siihen vaikuttaneet seikat kunkin toimialan tai toimialan osan osalta**
- **Tuen määrä, joka toiminnanharjoittajan tulee käyttää 14 §:n mukaisiin kehittämistoimiin**

5 Tuen käyttösuunnitelma (9 – 12 §)

- Suunnitelma tuen sähköistämistukilain mukaisesta käytöstä
- Toimitetaan Energiavirastolle tuen myöntämisvuotta seuraavan vuoden loppuun mennessä, kun tukea myönnetty ensimmäisen kerran
- Suunnitelmassa ilmoitettavat tiedot: 11 §
- EV hyväksyy

Kehittämistoimen hyväksyttävät kustannukset (13 §)

- **kustannukset, jotka aiheutuvat toiminnanharjoittajalle kehittämistoimeen liittyvästä fyysisestä tai aineettomasta käyttöomaisuuteen kohdistuvasta investoinnista, hankinnasta, uusiutuvan energian hankinnasta, tutkimus- ja kehittämistoiminnasta tai näiden yhdistelmästä.**
- **Ei:**
 - 1) yleiskustannukset;
 - 2) edustusmenot;
 - 3) vapaaehtoiset henkilövakuutukset;
 - 4) korot ja muut rahoituskustannukset;
 - 5) valtion maksuperustelakiin (150/1992) perustuvat maksut,
 - 6) kustannusvaraukset;
 - 7) matkakustannukset;
 - 8) toimistolaitteiden, autojen ja muiden vastaavien kestokulutushyödykkeiden hankintakustannukset; ja
 - 9) toiminnanharjoittajan maksamat arvonlisäverot.
- **Hyväksyttävien kustannusten tulee olla syntyneet viimeistään 31.12.2028.**

6 Kehittämistoimien hyväksyttävien kustannusten kohdistuminen (14 §)

- Kohdistuttava toimintaan yhdellä tai useammalla laitoksella, jonka tietojen perusteella sähköistämistukilain mukaista tukea on myönnetty
- Investoinnin, hankinnan tai uusiutuvan energian hankinnan kohde käytettävä yhdellä tai useammalla laitoksella, jonka tietojen perusteella tukea myönnetty
- Kohdistuttava toimintaan Suomessa

7 Tuen saajan kirjanpitovelvollisuus (15 §)

- **Toiminnanharjoittajalla velvollisuus pitää projektikirjanpitoa osana kirjanpitolain mukaista kirjanpitoaan**

8 Tuen käytön selvittäminen (16 §)

- **selvitys tuen käytöstä hyväksyttyihin kehittämistoimiin viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2029**
- **Selvityksen liitteenä toimitettava**
 - 1) **luotettava kustannusselvitys kehittämistoimen toteutuneista kustannuksista, jotka ovat syntyneet lain voimaantulon jälkeen ja ennen 31.12.2028; ja**
 - 2) **tilintarkastuslain (1141/2015) 1 luvun 2 §:n 1 kohdassa tarkoitetun tilintarkastajan antama raportti havainnoistaan koskien kustannusselvityksessä kehittämistoimelle tilitettyjä kustannuksia.**

Kiitos!
Eriika.melkas@gov.fi

energiavirasto

Alustavaa tietoa sähköistämistuen hakemisesta vuonna 2022

TEM-EV Sähköistämistuen infowebinaari 2.6.2022

Reilua energiaa

Esityksen sisältö

- Sähköistämistukitiimin esittely
- Sähköistämistuen hakuaika ja -tapa
- Energiakatselmusvelvoite
- Tukihakemuksen tietojen varmentaminen
- Sähköistämistuen nettisivut ja sähköpostiosoite
- Seuraava sähköistämistuen webinaari

Sähköistämistukitiimi (1)

Tiina Arto, ylitarkastaja, UE-ryhmä

Pyry Penttinen, yli-insinööri, UE-ryhmä

Jani Torniainen, yli-insinööri, UE-ryhmä

Sähköistämistukitiimi (2)

Anu-Maria Olli, tekninen asiantuntija, pk

Ville-Matti Rissanen, asiantuntija, pk

Kari Lavaste, ylitarkastaja, pk

Sähköistämistukitiimi (3)

Ida Berg, juristi, energiatehokkuusryhmä

Tiia Jyräsalo, asiantuntija, pk-ryhmä

Mahdollisesti rekrytoitava HTV

Sähköistämistuen hakuaika ja -tapa

2022

- VNA (ehdotus): tukihakemus on toimitettava Energiavirastolle **viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2022**
- Energiavirasto tiedottaa myöhemmin tukihakemuksen täyttämisen aloitusajankohdan
- Toiminnanharjoittaja täyttää tukihakemukseen tarkasteluvuoden 2021 tiedot
- Toiminnanharjoittaja hakee sähköistämistukea Energiaviraston sähköisen **TESSA-asiointijärjestelmän** kautta, edellyttäa Suomi.fi-valtuutuksen hakemista (näistä tiedotamme myöhemmin)

2023-2025

- VNA (ehdotus): Tukihakemus tulee toimittaa Energiavirastolle viimeistään 31 päivänä maaliskuuta tarkasteluvuotta seuraavana vuonna

Energiakatselmusvelvoite

- Yksi tuen myöntämisen edellytyksistä
- Kun suuri yritys hakee tukea, sillä tulee olla
 - energiatehokkuuslain (1429/2014) 2 luvun mukainen energiakatselmus tai
 - sertifioitu ISO 50001 energianhallintajärjestelmä tai
 - sertifioitu ISO 14 001 ympäristöjärjestelmä ja sertifioitu energiatehokkuusjärjestelmä ETJ+ tai
 - energiatehokkuussopimus ja energiatehokkuusjärjestelmä ETJ+
- Pk-yrityksen tulee osoittaa täyttävänsä energiakatselmusvelvoite jollain yllä mainitulla tavalla viimeistään tuen myöntämisvuotta seuraavana vuonna

Suuri yritys

Luvuissa otetaan huomioon Suomeen rekisteröidyn konsernin tai yrityksen Suomessa tai ulkomailla omistamien yritysten yhteenlasketut henkilöstöt, liikevaihdot ja taseet.

Alustavaa tietoa hakemustietojen varmentamisesta

- TESSA-järjestelmässä kysytään toiminnanharjoittajalta mm.
 - Laitoksen yleiskuvaus ja kaaviokuva
 - Laitoksen tuotannon ja sähkönkulutuksen määrittäminen sekä näihin liittyvät mittauslaitteet ja tietojärjestelmät
- Tänä vuonna hakemuksen tiedot käydään läpi Energiaviraston ja toiminnanharjoittajan välisessä Teams-kokouksessa. Osa hakemuksista käsitellään pyydettyjen dokumenttien perusteella.
- Jatkossa Energiavirasto tekee myös laitospöytäkirjoja

Sähköistämistuen nettisivut ja sähköpostiosoite

- Nettisivut julkaistaan lähiaikoina Energiaviraston sivuilla sijainnissa: Toimialat -> Uusiutuva energia -> Sähköistämistuki
 - Infowebinaarin esitykset
 - Myöhemmin tarkempaa tietoa, kuten tuen hakijan ohje jne.
- sahkoistamistuki@energiavirasto.fi

Seuraava sähköistämistuen webinaari

- Näillä näkymin Energiavirasto pitää seuraavan webinaarin elokuussa
- Aiheena mm. tuen hakeminen TESSA-järjestelmässä
- Jos et saanut Energiaviraston lähettämää tietoa tästä infowebinaarista suoraan omaan sähköpostiosoitteeseesi ja haluat saada tiedon seuraavasta webinaarista ja tuen hakemisen aloitusajankohdasta, niin lähetä sähköposti osoitteeseen sahkoistamistuki@energiavirasto.fi. Lisäämme sähköpostiosoitteesi alkuvaiheen tiedotuslistaan. Myöhemmin tiedotamme TESSA-järjestelmän yhteystietojen perusteella.

Sähköistämistukitiimi kiittää mielenkiinnosta!

sahkoistamistuki@energiavirasto.fi

